

Наслов

Млађан Стојановић, координатор за трансфер технологије
Фонд за иновациону делатност

Нова сервисна линија Фонда за иновациону делатност: иновациони ваучери

Фонд за иновациону делатност покренуо је крајем децембра прошле године нову сервисну линију под називом иновациони ваучери. Овај једноставан финансијски подстицај намењен је малим и средњим предузећима која би користила услуге научно-истраживачких организација (НИО) како би решили техничко/технолошки проблем на који наилазе у свом пословању. Програм је осмишљен са циљем бољег повезивања научно-истраживачког и сектора малих и средњих предузећа, како би се подигла конкурентност српских предузећа на тржишту и омогућио трансфер знања и технологија у привреду.

Вредност иновационог ваучера је до 800.000,00 динара и тим износом ваучер покрива до 80% вредности услуге. Предузеће које жели да користи иновациони ваучер је у обавези да суфинансира најмање 20% трошкова услуге коју пружа НИО, као и да услуга коју уговара буде развојног карактера. Једно предузеће може да добије два иновациона ваучера у максималној вредности од 1,2 милиона динара.

Регистрација предузећа и пријава за иновациони ваучер је брза и једноставна и целокупан процес не захтева достављање потврда и докумената у папиру, већ се све попуњава на порталу Фонда. На интернет страници Фонда, предузећа могу приступити порталу иновационих ваучера преко кога се врши регистрација предузећа и пријава за ваучере. При томе, иновациони ваучери се додељују по редоследу пристиглих пријава и Фонд доноси одлуку о додељивању у року од седам радних дана од дана достављања пријаве.

Предузеће које добије иновациони ваучер, потписује уговор са Фондом и ваучер може да искористити у року од 6 месеци. Јавни позив и приручник су доступни на интернет страни: <http://www.inovacionifond.rs/program-inovacionih-vaucera/> а за додатна питања можете се обратити на контакт мејл ivauceri@inovacionifond.rs.

Шема иновационих ваучера развијена је као једна од услуга коју пружа Фонд кроз своју Канцеларију за трансфер технологије, а која је успостављена кроз „Пројекат подршке истраживању, иновацијама и

трансферу технологије у Србији“ који се финансира из предприспунних фондова ЕУ, а њиме администрира Светска банка. Средства за реализацију Програма обезбеђена су из буџета Републике Србије, на размену Министарства просвете, науке и технолошког развоја а кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“ (споразума о зајму Републике Србије и Светске банке).

Patents and Fourth Industrial Revolution

Резиме студије Европске патентне организације и Ханделсблат института

Патенти и четврта индустријска револуција

Масивно лансирање Интернет ствари (Internet of Things – IoT) покреће четврту индустријску револуцију (4ИР). Процењено је да ће до 2025. године око 30 милијарди кућних и уређаја који се користе у пословном окружењу бити опремљено сензорима, процесорима и уграђеним софтвером који су повезани са Интернет стварима. Једном повезани са другим технологијама као што су cloud computing и вештачка интелигенција, они обезбеђују аутоматизацију целокупног пословног процеса укључујући и интелектуалне задатке који су раније извођени од стране човека. Аутономни уређаји већ уводе промене у бројне секторе, од индустријске производње и пољопривреде до здравља и транспорта, али се процењује да ће значајне промене тек да наступе.

У децембру 2017. године Европска патентна организација (ЕПО) издала је у сарадњи са Ханделсблат институтом из Немачке студију у којој се на бази патентних пријава у вези са аутономним објектима а закључно са 2016. годином, анализирају трендови иновација који се тичу 4ИР. Европске патентне пријаве из наведене области су

класификоване у један од три главна сектора који су даље подељени у неколико технолошких области.

- Основне технологије (хардвер, софтвер и повезивање) које чине могућим трансформацију неког објекта у „паметни“ и повезани уређај;
- Омогућавајуће технологије (аналитика, сигурност, вештачка интелигенција, детерминисање позиције, снабдевање енергијом, 3Д системи, кориснички интерфејси) које се користе у комбинацији са повезаним уређајима;
- Области примене (кућа, лична примена, пословно окружење, производња, инфраструктура, возила) где се потенцијал повезаних објеката може експлоатисати.

Главни закључци

Иновације у области 4ИР су у узлазној путањи. Више од 5.000 ЕП пријава за проналаске у вези са аутономним објектима је поднесено само у 2016. години, а у задње три године стопа раста пријава у области 4ИР је 54%. Овај раст далеко превазилази општи раст патентних пријава у претходне три године који износи 7.65%. Повезивање и примена у кућном

и пословном окружењу су области у којима је поднето највише патентних пријава у наведеним секторима до сада, док су 3Д системи, вештачка интелигенција и кориснички интерфејси области које имају тренутно највећи раст.

Европа, САД и Јапан су у 2016. години били главни иновациони центри за 4ИР технологије. Међутим, у Кореји и Кини иновације 4ИР имају већу стопу раста последњих неколико година а сконцентрисане су у неколико компанија. У Европи, Немачка и Француска су највише одмакли у иновацијама 4ИР. Немачка води у областима возила, инфраструктуре и производње, а Француска у областима вештачке интелигенције, сигурности, корисничких интерфејса и 3Д система.

На 20 компанија, од којих је већина лоцирана у Азији, одлази 42% ЕП пријава које су поднете у периоду 2011-2016. године. Иновације у области основних технологија су углавном резервисане за неколико великих ИКТ компанија, док су иновације у друга два сектора, у секторима примене и омогућавајућих технологија, мање сконцентрисане и највећи подносиоци долазе из различитих индустрија. (ДЗШ)

Бојан Бојанић,
Carp System doo, Зрењанин

DOT SPOD – ИНОВАТИВНА РАКЕТА ЗА ПРИХРАНУ РИБЕ

Победник такмичења за Најбољу технолошку иновацију у Србији за 2017. годину

Риболов је прво био наш хоби – страст, чак опсесија, данас је то наш живот – посао којим се бавимо, а то је производња риболовачке опреме под сопственим брендом – Carp System, који је уједно и име наше фирме.

употребе. Резултат тога је ракета којом се манипулише једном руком, при чему руке остају чисте – за разлику од свих постојећих решења. Оно што нас је издвојило од конкуренције је управо интелектуална својина, коју наш уређај поседује, а чине је: национални

такмичењу за најбољу технолошку иновацију у Србији за 2017. годину, потврђујући да наш рад нису само обећавајућа слова на папиру већ доказан иновативан производ. У такмичењу које је почело у априлу 2017. године, у више рунди елиминација и у конкуренцији од 75 сјајних тимова из свих области победило је наше решење ракете за прехрану рибе.

Још битнија ствар за нас је свакако да је наша интелектуална својина непобитни доказ у „прљавом“ рату за тржиште у који нас је увукла енглеска фирма која доминира светским тржиштем – уплашена појавом напреднијег уређаја у сваком погледу. Сви знамо за интелектуални рат између компанија Samsung и Apple, али нисмо ни сањали да он може бити у било којој сфери живота, па чак и у риболову, и да може погодити баш вас – ма чиме се бавили, ако успете да искочите из просечности у жељи да budete лидер са напредним уређајем који то заслужује. Интелектуална својина је ваше најјаче оружје на том путу!

Из сарадње иноватора Светислава Живковића и фирме Carp System, тј. Бојана Бојанића вишеструког првака Србије и освајача 5 FIPS светских медаља, почетком ове године, на тржиште је изашла нова ракета за прихрану рибе под називом DOT Spod. Ракета је плод двогодишњег развоја, моделирања, уништавања скупочених 3Д модела и огромне жеље да се направи уређај који ће унапредити сва постојећа решења. Из богатог такмичарског и произвођачког искуства желели смо побољшање свих сегмената

дизајн (Д-2017/0020), међународни дизајн (ДМ/097 071), национални жиг (Ж-2016/1468) и национална патентна пријава (П-2016/0836). Национална патентна пријава била је основ за добијање приоритетног датума за међународну РСТ пријаву (PCT/RS2017/000011), чији нам је извештај о претраживању дао кључни доказ да наш уређај има новост у свих 11 патентних захтева, као и да има инвентивни ниво и да је индустријски применљив. Све ово направило је кључну разлику у

Ракета DOT Spod служи за транспорт хране на одређену локацију на води. Ракета се забације помоћу риболовачког штапа, по паду у воду ослобађа храну, и затим се празна враћа назад уз помоћ штапа. Ова операција се тада понавља до жељене количине хране. Осим јединственог конструкционог решења, уређај уводи манипулацију једном руком у ову област. Она је кључна јер риболовац у другој руци држи штап. Проблем свих осталих уређаја изискује или помоћника или одлагање штапа - Код нас НЕ! ■

Борис Николић, оснивач
Renw стартап, САД

Ефикаснија електродистрибуција уз помоћ вештачке интелигенције

Развијамо софтверско решење базирано на вештачкој интелигенцији а које служи оптимизацији производње (набавке) и потрошње електричне енергије. У оквиру веома кратких временских интервала наш софтвер “учи” о производњи и потрошњи електричне енергије на различитим локацијама електродистрибутивне мреже. Наменен је електродистрибуцијама како би имале бољи увид у потрошњу и производњу (набавку) електричне енергије, те смањили оперативне трошкове и повећали ефикасност у индустрији која пролази кроз процес трансформације. Како у последњем периоду вршимо процену најбољих начина да заштитимо интелектуалну својину дошли смо на отворена врата Завода за интелектуалну својину Републике Србије. С обзиром да се фокусирамо на америчко тржиште, где је лоцирана већина чланова тима, пријатно смо изненађени колико заправо Едукативно-информативни центар Завода може да помогне на тему заштите интелектуалне својине. Наиме, физичка или правна лица могу да поднесу захтев за патенте у Србији паралелно са захтевом за међународно признање истог. Посебно нам је помогао однос запослених у Заводу према нашим питањима и недоумицама, где смо имали “један

на један” едукацију на тему заштите интелектуалне својине у оквиру пројекта VIP4SME. Радећи у стартапу као један од оснивача имам пуно обавеза: истраживање индустрије, проналажење додатне вредности за наше клијенте, грађење производа, формирање тима, финансирање итд, тако да нисмо имали пуно времена да се бавимо питањима заштите интелектуалне својине. Међутим, након отворених врата као и „један на један“ услуге у Заводу, успели

смо да научимо како да глобално претражујемо базе података патената у нашој индустријској области, као и да спознамо како функционише систем патентне заштите (укључујући и састављање патентних захтева) у Србији и на међународном нивоу. Портал Завода је јако интуитиван и користан са свим пратећим објашњењима и ресурсима за један овако комплексан процес као што је заштита интелектуалне својине. ■

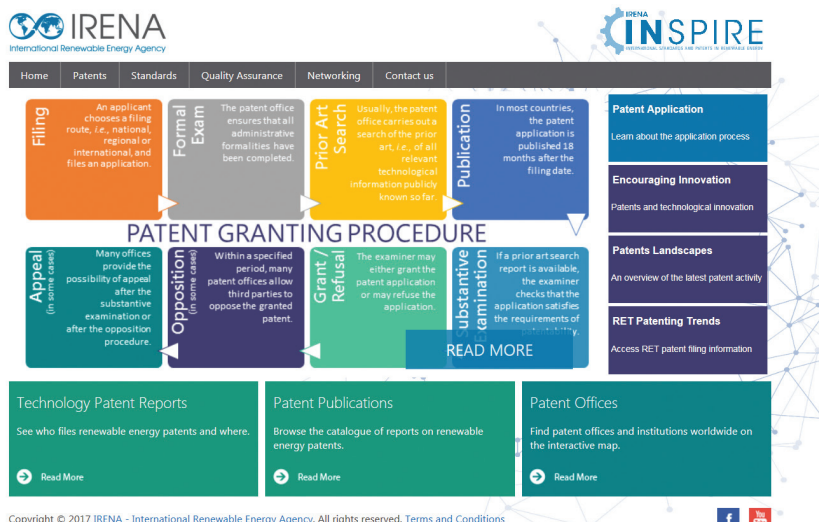
Електродистрибуција

Наташа Миловановић, начелник Одељења за машинство, електротехнику и општу технику
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

INSPIRE платформа

Међународна агенција за обновљиву енергију IRENA (International Renewable Energy Agency) је међувладина организација која свој рад фокусира на пружање подршке државама у њиховој транзицији према коришћењу обновљивих извора енергије. Како би олакшала приступ глобалним информацијама и промовисала коришћење ових енергија, IRENA је лансирала интерактивну веб платформу под називом INSPIRE (International Standards and Patents in Renewable Energy). INSPIRE представља резултат сарадње између агенције IRENA, Европског завода за патенте (ЕПО) и Међународне електротехничке комисије (IEC - International Electrotechnical Commission). Оваква комбинација извора информација доступних на INSPIRE апликацији даје вишеструку функционалност платформи и помаже корисницима да анализирају аспекте коришћења обновљивих извора енергије и иновација у овој области. Платформа је подељена на две главне секције које се односе на патенте и стандарде. У оквиру дела намењеног патентима, корисницима се поред основних информација о поступку заштите патентом и начинима на које патенти охрабрују иновације и технолошки развој, нуди и могућност добијања и анализе различитих извештаја. Наиме, корисници могу извршити анализу података о технолошким трендовима у области обновљивих енергија као што је упоређивање развоја у оквиру сваког технолошког тренда или између различитих технологија. Извештаји се могу генерисати на основу више критеријума као што су технолошке групе, државе и временско ограничење. Претраживање

ових података врши се у оквиру патентне базе PATSTAT, којом администрира ЕПО. Колики је значај патентирања проналазача из области обновљивих енергија говори и чињеница да је у последњих неколико година, број пријава из ове области у порасту за око 20% годишње, док је раст у осталим областима око 6%. У оквиру секције о патентима доступан је и каталог различитих публикација као и листа линкова на другим организацијама које су активне у овој области и националним патентним заводима. Део платформе који се односи на стандарде омогућава корисницима да претражују базу података која садржи више од 400 међународних стандарда, који су у употреби. С обзиром на то да омогућава повезивање техничких

информација, које се налазе у патентним документима и стандардима, са практичном применом у области обновљивих извора, INSPIRE представља значајан извор за развој стратегија и политике коришћења обновљивих извора.

Наша земља чланица је агенције IRENA од 2009. године, тако да се у оквиру претраживања патената могу добити и извештаји који се односе на патентну активност, када су у питању проналасци из области обновљивих извора енергије, у Републици Србији. Платформи се може приступити преко интернет странице <http://inspire.irena.org/Pages/default.aspx>.

Даниела Златић Шутић, руководилац Центра за едукацију и информисање
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

PATENTSCOPE WIPO база

Претраживањем огромног броја техничких информација које се налазе у патентним документима у PATENTSCOPE бази може се:

- проверити да ли је ваш проналазак на коме радите већ патентиран како бисте избегли непотребне трошкове истраживања и развоја или подношења патентне пријаве;
- пронаћи технологије које више нису под патентном заштитом и користити их у свом пословању;
- пратити патентне активности конкуренције или
- пратити патентне трендове за одређене технологије и територије.

Светска организација за интелектуалну својину (WIPO) одржава и стално унапређује претраживач PATENTSCOPE који је слободно доступан и омогућава приступ више од 67 милиона патентних докумената: РСТ пријавама, патентним документима из регионалних патентних завода као што су ARIPO, EAPO и EPO, бројним националним патентним колекцијама укључујући и оне из земаља са највећим бројем поднетих патентних пријава - Кина, Јапан, Република Кореја и САД.

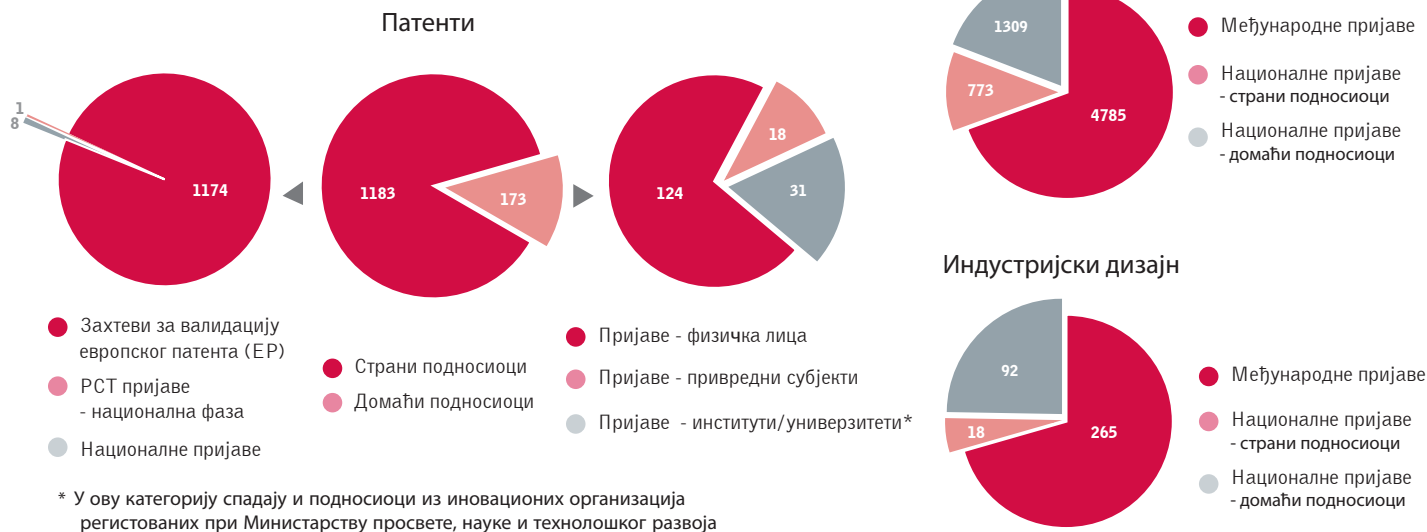
Основни PATENTSCOPE интерфејс омогућава претраживање унетог термина по следећим критеријумима: текст на првој страни документа, пун текст, датум, број пријаве/објаве, подносилац/ проналазач и МКП ознаци. У другим маскама за претраживање могуће је комбиновати више различитих термина за бројне доступне критеријуме за претраживање, нпр. по кључним речима у одређеном делу текста патентног документа итд. Претрага се може сузити на одређене регионалне или националне колекције патентних докумената у зависности од територија које су од интереса. Резултат претраге се може сортирати према датуму пријаве/објаве или према другом критеријуму претраживања. За циљану претрагу доступни су оператори близине, опсега, цокери и др. PATENTSCOPE претраживач омогућава и да се користе термини на једном језику а да у резултату претраге буду релевантни документи објављени на најмање 10 различитих језика. Софистицирани вишејезички алат CLIR омогућава претрагу комбинације до пет кључних речи упарујући их истовремено са њиховим синонимима како у оригинално унетом језику, тако и у свим доступним језицима чиме се повећава релевантност претраживања умањењем могућности изостављања докумената који су објављени на другим језицима. WIPO је развио и посебан алат за преводњење

„WIPO Translate“ користећи најсавременије технологије базиране искључиво на текстовима патентних докумената тако да је квалитетан превод патентних докумената из листе резултата, најприближнији хуманом преводу, доступан на 14 различитих језика. То је веома значајно за кориснике за преглед докумената објављених само нпр. на кинеском, јапанском или корејском језику. Други слободно доступни алати за преводњење су такође интегрисани у PATENTSCOPE а један од њих је и „Google translate“.

Једна од значајних могућности овог претраживача за регистроване кориснике јесте и могућност претраживања патентних докумената према структурној формули хемијског једињења која се може добити конвертовањем имена хемијског једињења, може се „нацртати“ уз помоћ графичких алата претраживача или унети као слика у одређеном формату. Регистрација, која је без накнаде, омогућава подешавање свог корисничког интерфејса, чување историје упита и листе резултата до 10 000 докумената.

Као помоћ у коришћењу овог алата и за постављање комплексних упита доступни су вебинари и видео модули на следећем линку <http://www.wipo.int/patentscope/en/>.

Статистика пријава Јануар - децембар 2017.

У 2017. поднето је и 75 пријава малих патената од којих је 69 пријава домаћих подносилаца, 10 захтева за признање сертификата о додатној заштити лекова (9) и средстава за заштиту биља (1). Домаћи подносиоци су поднели Заводу као заводу примаоцу: 18 пријава за међународну заштиту проналазака путем РСТ руте, 14 пријава за међународну заштиту дизајна путем Хашког система и 178 захтева за међународну заштиту жига путем Мадридског система.

У току прошле године поднето је 9 пријава за регистравање ознака географског порекла. Поднето је 259 пријава Заводу за уношење у евиденцију и депоновање ауторских дела и предмета сродних права.

Новости

Посета делегације Института за интелектуално власништво Босне и Херцеговине

Делегација Института за интелектуално власништво Босне и Херцеговине боравила је у студијској посети Заводу за интелектуалну својину Републике Србије од 22. до 24. новембра 2017. године. Током посете представљене су надлежности Завода са посебним освртом на модел сарадње са институцијама за заштиту права интелектуалне својине и статус по питању Преговарачког поглавља 7 за приступање ЕУ. Унапред договорене теме интересовања које су представљене током посете, биле су из области поступака признања патената, одржана је и обука за испитивање сертификата о додатној заштити, активности из делокруга едукације и информисања, модули за електронско подношење пријава и други информатички алати који су развијени у Заводу.

Предавање на институту БИОСЕНС у Новом Саду

У Институту Биосенс Универзитета у Новом Саду, у јануару је одржан за истраживаче који нису до сада прошли овај вид обуке, семинар о заштити проналазака патентом са примерима претраживања патентне документације. С обзиром да су истраживања на Институту у вези са применом информационо-комуникационих технологија у пољопривреди, фокус предавача Завода је био на заштити проналазака примењених уз помоћ рачунара.

Додела WIPO награда за достигнућа у 2017. години

На свечаности која је организована уз подршку Владе Републике Србије и Светске организације за интелектуалну својину, 20. марта 2018. године у свечаној сали Завода за интелектуалну својину обележена је 135. годишњица од потписивања Париске конвенције за заштиту индустријске својине. У оквиру свечаности, додељене су награде Светске организације за интелектуалну својину за доприносе остварене током 2017. године за: најбољи патент, индустријски дизајн, ауторски рад у области друштвено-хуманистичких наука, проналазак остварен од стране ученика средњих школа, као и за правно лице са највећим интензитетом коришћења међународног система регистрације жигова. Добитници награда су том приликом представили своја достигнућа.

Едукативно
Информативни
Центар

Завод за интелектуалну својину Републике Србије, Кнегиње Љубице 5, 11000 Београд;
телефон: (+381 11) 202 58 00; www.zis.gov.rs
• директор: мр Владимир Марић • уредник: Даниела Златић Шутић
• техничка обрада: Драгана Томић Стојиљковић • контакт e-mail: info.EIC@zis.gov.rs

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије